

Firmy tíží druhá vlna obav

Obchody a služby zůstanou otevřené, slibuje i nadále vláda. Silné šíření viru ale už zasáhlo restaurace, hotely či výrobní podniky, kterým z linek postupně „mizí“ lidé.

MICHAL PAVEC

PRAHA Třebaže je zájem o nová auta v poslední době mizerný, může se stát, že se člověk rozhodne praštit v nejisté době přes kapsu a udělat si radost. Jenže to nebude mít snadné, protože už nyní trápí výrobce výpadky v dodávkách dílů. „Poptávka po autech existuje, i když je nižší než loni. Ale zákazníci na ně musíme čekat déle, protože okamžitě k máni nejsou.“ nastínil Jan Hadrava, který ve společnosti PwC Česká republika řídí strategické poradenství.

Je to jednoduché: výrobním podnikům, jako jsou třeba právě automobilky, vypadávají lidé ze směn. Třeba proto, že jejich dítě zůstalo doma kvůli nákaze ve škole. Nebo hůř, že se koronavirus objevil přímo na pracovišti. V takovém případě hrozí karanténa celé firmě.

Nezavřeme, slibuje Havlíček

Děje se tak v době, kdy se průmysl oklepává z jarních výpadků v provozu i poptávce. Třeba linky ve Škodě Auto či Hyundai řadu týdnů úplně stály. Nicméně následně v červenci stoupla produkce výrobních firem ve srovnání s červnem o téměř šest procent. I nejvyšší politici mají zájem na tom, aby výroba dál oživila.

„Nebudeme zavírat ekonomiku,“ potvrdil LN dlouhodobý vládní postoj ministr průmyslu i dopravy Karel Havlíček (za ANO). Podniky chválí a těší ho, že v kontextu doby jen málo lidí přišlo o práci. Zároveň si uvědomuje, že příští týden a měsíce budou těžké. „Počty nakažených rostou všude v Evropě, čeká nás ná-

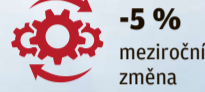
Poslední čísla z české ekonomiky (údaje očištěné o sezonní i jiné vlivy)

34 271 Kč

průměrná mzda
za 2. čtvrtletí 2020

hrubý domácí produkt
za 2. čtvrtletí 2020

Zdroj: ČSÚ

FOTO: MAFFRA - MICHAL TUREK / SHUTTERSTOCK / ZR

ročném období. Ale děláme opatření, která nás ochrání, a přitom nezrujujeme. Záleží i na disciplíně obyvatel a dodržování všech opatření,“ dodal Havlíček.

Velkou nesnází může být uzavírání zemí vůči Česku. Řada našich podnikatelů závisí na vývozu do Německa či na Slovensko a některé práce musí provádět přímo tam. „Klíčový problém je nemožnost či ztížená možnost cestovat, vysílání montážních skupin do zahraničí na dokončení zakázky, což je podmínkou fakturace, a zejména obavy ze zavlečení nákazy do provozu,“ popsala Eva Svobodová, která vede Asociaci malých a středních podniků (AMSP).

Dopady na firmy i živnostníky jsou plíživější než na jaře. Hlavně v oblasti služeb. Čím více přibude lidí na takzvaném home office, tím bude hůř restauracím, jejichž příjem tvoří z velké části obědy. I v době rozvolňování opatření na konci jara se do kanceláří nevrátili zdaleka všichni pracovníci a prázdných židlí v restauracích, zejména v kancelářských komplexech, zůstalo pořád hodně. To se nyní zřejmě ještě zhorší.

„Velký problém mají restaurace, které žijí zejména z poledních menu, kde nyní chybí zákazníci. Ne všechny podniky, zejména na venkově, mají možnost rozvozu

a zajištění hygienické přepravy jídla,“ upozornila Eva Svobodová z AMSP.

Kde se restart nekoná

Připomíná, že úbytek lidí v kancelářích a turistů bude znamenat potíže nejen pro pohostinství a ubytovací služby. Restart se nedá čekat ani u hromadných akcí. V ohrožení jsou podle Svobodové veletrhy, výstavy, festivaly a na ně navazující služby – tedy například prádelny, čistírny, průvodci, eventové agentury nebo umělci, kteří měli výrazné výpadky příjmů už na jaře.

Otázkou také je, jak ochotní budou lidé v nejisté době utrácet. To

přímo souvisí s tím, jak dokážou firmy udržet zaměstnance. Nyní se žádné velké propouštění, alespoň v průmyslu, nečeká. „Musím ocenit, jak zaměstnavatelé situaci zvládli. Zuby nehty drželi zaměstnanost, nechtěli je hodit přes palubu. Dobře si pamatují situaci před covidem, kdy byl často velký problém lidi sehnat. Vědí, že krize jednou pomine a museli by situaci řešit znovu,“ vylíčil viceprezident Svazu průmyslu a dopravy Radek Špicar. Zdůrazňuje, že svou misi musí ustát i politici. „Stejně jako zaměstnavatelé musí krizi zvládnout i vláda s rostoucím počtem nakažených. Další plošná opatření by byla katastrofa,“ podotkl.

KORONAKRIZE

Kompenzace pro železniční dopravce

PRAHA Stát zřejmě bude železničním dopravcům kompenzovat část ztrát z dálkové dopravy, kterou si u nich objednává. Podle odhadů by mělo jít o několik stovek milionů korun. Kompenzace se ovšem nebudou týkat regionální ani komerční dopravy. Uvedl to ministr dopravy Karel Havlíček (za ANO). Hlavní část kompenzací by tak měly dostat České dráhy, některé státem objednané linky provozují například i Arriva, RegioJet nebo GW Train Regio. Plán ministerstva dopravy se ovšem nelíbí konkurenčnímu Leo Expressu, podle něj jde o nefér výhodu určenou jen pro některé firmy. čtk

BREXIT

Britové podepsali dohodu s Japonci

LONDÝN/TOKIO Spojené království vyjednalo s Japonskem základní obrysy obchodní dohody. Britská ministryně pro mezinárodní obchod Liz Trussová podpis předběžné smlouvy označila za „historický okamžik“. Pro Londýn je to první velká pobrexiová obchodní smlouva a úspěch v čase, kdy se nedaří vyjednat dohodu s nejužším obchodním partnerem, Evropskou unií. Británie má díky smlouvě zvýšit vývoz zboží do Japonska o 15 miliard liber (429 miliard korun). čtk

KOSMETICKÝ PRŮMYSL

Roušky ochromily prodeje rtěnek

PAŘÍŽ Pandemie covidu-19 a s ní spojená povinnost nosit roušky ve Francii silně dopadla na výrobce dekorativní kosmetiky, přičemž nejvíce – o tři čtvrtiny – se propadly prodeje rtěnek, informovala stanice BFM. Nyní se ženy při líčení více soustředují na partií očí, které jsou i se zakrytým nosem a ústy vidět, a prodeje řasenek, stínů či očnic linek se tak už vrátili na úroveň před koronavirem. čtk

VELETRH ZA ČASŮ KORONAVIRU

V Litoměřicích začala Zahrada Čech. S rouškami a dezinfekcí

LITOMĚŘICE Na litoměřickém výstavišti včera za zvýšených hygienických opatření začal veletrh pro pěstitele, kutily a zahrádkáře Zahrada Čech. Zakrytá ústa musí mít lidé při vstupu do pavilonů, často si roušku nechávají i při prohlídce venkovních stánků. Kvůli koronaviru bylo výstaviště dlouho zavřené, na jaře se nekonaly farmářské trhy ani další prodejní akce. Vystavovatelé se proto do Litoměřic podle ředitelky veletrhu Michaly Mokrý těšili. „Máme 550 prodejců, což je o něco více než v loňském roce. Proto-

že musíme dodržovat rozestupy mezi stánky, už v pondělí jsme stopli přijímání přihlášek,“ řekla. Dopoledne mezi návštěvníky převažovali starší lidé. K opatrnosti je na místě nabádat mimo jiné i ředitelka krajské hygienické stanice Lenka Šimůnková. „Bylo by dobré, pokud by návštěvníci nosili roušky i venku,“ uvedla. Bez ústenky nikdo nemůže do uzavřených pavilonů, v vchodu nasazení roušky kontroluje bezpečnostní agentura. Lidé nařízení respektují. Areál má rozlohu přibližně 6,5 hektaru, je rozdělen na tři

sektory. U pavilonů je připravena dezinfekce. Omezeny jsou letos předváděcí akce u stánků, při kterých se návštěvníci shlukovali. Mezi vyhledávaný sortiment patří i letos sadba, cibuloviny, květiny, zahradní potřeby, zahradní technika, hnojiva, postřiky. Lidé porovnávají ceny česneku, cibule, kupují keře. Nechybí nářadí ani různé zlepšováky, stavební materiály do zahrady, tepelná ani solární technika či bytové doplňky. Veletrh je otevřen do 19. září denně od 9.00 do 17.00 hodin. čtk

FOTO ČTK

Rafaj: Český kurzarbeit se německému nevyrovná

PRAHA Český model kurzarbeitu v podobě, která je v současné době známá, má s německým málo společného. Vláda přitom uvádí, že právě dlouhodobě fungující německá úprava je inspirací pro Česko. V případě české verze však jde spíše o formální přepis dosud účinného programu na podporu zaměstnanosti Antivirus. Na včerejší tiskové konferenci to řekl viceprezident Svazu průmyslu a dopravy (SP ČR) Jan Rafaj.

Zásadním rozdílem mezi českým a německým kurzarbeitem je podle vedoucí oddělení pracovního práva advokátní kanceláře Baker McKenzie Zuzany Ferienc způsob jeho aktivace. V Německu funguje automatický systém. Firmy si o podporu z něj mohou na základě obecně stanovených podmínek požádat kdykoliv. V Česku by o jeho spuštění měla rozhodovat vláda, proti čemuž se podle Rafaje svaz zásadně staví.

„Nechceme, aby to byl politický nástroj. Bude to kopírovat trendy politických přístupů k minimální mzdě. Navíc máme analogii s nefunkčností nového zákona o investičních pobídkách. Od chvíle, kdy byl zaveden, vláda schválila pouze jednu,“ řekl Rafaj.

Další odlišností je podle Ferienc rozsah „nepráce“, kdy v Německu je podpora možné čerpat, když zaměstnavatel nemůže mini-

„Nechceme, aby to byl politický nástroj. Bude to kopírovat trendy politických přístupů k minimální mzdě.“

málně třetinu zaměstnanců přidělovat práci v rozsahu alespoň deset procent. Navíc speciální „covidová úprava“ snížila třetinu na deset procent. V Česku by měl být vyžadován rozsah nepráce v rozmezí 20 až 80 procent. Podle Rafaje je už na tomto příkladu vidět, že německý model je mnohem více srozumitelný a jasně definovaný.

V případě nastavení kurzarbeitu se podle Rafaje vedou diskuse nad platbou sociálního pojištění. V Německu podle vedoucí oddělení daní advokátní kanceláře Baker McKenzie Elišky Komínkové platí snížená sazba 80 procent. Podle Rafaje by se tohoto vzoru měla držet i česká úprava.

Maximální výše podpory je v Německu 60 procent z čisté mzdy, na zaměstnanec s dětmi se vztahuje hranice 67 procent.

Podle Komínkové se v Česku uvažuje o 60 až 80 procentech z čistého hodinového výdělku, ale konkrétní výši by mělo upravovat nařízení vlády. Český i německý model mají společnou délku podpory, která je stanovena na 12 měsíců. Covidová úprava v Německu byla prodloužena na dva roky.

Vláda o kurzarbeitu začala jednat v pondělí, poté se kvůli němu mimořádně sešla ve středu. Na podmínkách se ale nedohodla a téma bude znovu řešit v pondělí. čtk